

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/208/2019/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

24/2020. (I. 30.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a panaszos¹ 2019. május 29-én előterjesztett **panaszát** a 2020. január 30-án – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

e l u t a s í t j a .

A Testület megállapítása szerint **a panasz elkésett, ugyanakkor a panaszos által a beadványához mellékelt hangfelvétel tartalma miatt a Testület indokoltnak tartotta állásfoglalásnak az országos rendőrfőkapitány részére történő megküldését.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A Testület a panaszbeadvány kapcsán mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy az határidőben érkezett-e.

A Testület hatáskörét a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében az, akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően

1 Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bírálja el.

Az Rtv. 93. §-a értelmében a Testülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemlről később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított harminc napon belül lehet előterjeszteni. A rendőri intézkedéstől számított egy éven túl panasz előterjesztésének nincs helye.

Jelen esetben a panaszbeadványt 2019. május 29-én terjesztette elő a panaszos édesapja elektronikus úton. Később a panaszos is eljuttatott a Testület részére egy olyan tartalmú (saját kezűleg írt és aláírt) nyilatkozatot, amelyben az édesapja által betervezett panaszt ő is megerősítette és fenntartotta.

A panaszbeadványban a panaszos a vele szemben 2019. április 25-én történt rendőri intézkedést kifogásolta.

A panaszos beadványában előadta, hogy a H. városi kórházban látteleletet vetetett, amikor intézkedés alá vonták egy cselekmény miatt. Megjelent a helyszínen N. A. rendőr is, aki fenyegette és minősíthetetlen hangnemben beszélt vele. Szidalmazta őt is és a családját is (beleértve a panaszos édesapját is). Fenyegette, hogy mit tesz vele, ha beérnek G. városba a kapitányságra. A panaszos szerint a rendőr visszaél a hatalmával és folyton fenyegetőzik. A panaszos szerint ez a bizonyos rendőr ilyen stílusú. Beképzelt, nagyképű és folyton fenyegetőzik. Az egyenruha mögé bújva szidalmazta és fenyegette a panaszos édesapját is, pedig állítólag őt nem is ismeri. A panaszbeadványban említésre került, hogy az esetről készült hangfelvétel is.

A panaszos édesapja 2019. június 25-én küldött levelében megküldte az esetről készült hangfelvételt, illetve beadványában előadta, hogy az intézkedés közben a H. városi kórházban odament a panaszoshoz két rendőr, akik közül az egyik rendőr (nevezett N. A.) trágár szavakkal illette a panaszost és családját. A panaszos édesapja megjelölte a hangfelvétel azon perceit, amikor az általuk sérelmesnek vélt mondatok hallhatóak, és be is idézte az elhangzottakat. A hangfelvétel 36. percétől kezdődően: „Úgy látszik el kell beszélgetnünk. Apukádról meg a kicsi fiáról, mert a f.szom ki van veletek b.meg. Nincs aki megneveljen A. [városban], mi? Majd én meg foglak ne izguljál, mert leveszem ezt a sz.rt (a panaszos szerint az egyenruhára utalt) , oda megyek öcsém , megvárlak a ház előtt azt beletaposom a fejed a betonba meg a f.szopó apádét is. Mert a f.szom ki van veletek.” A panaszos előadta, hogy megkérdezte, hogy miért szidja a családját, amire azt a választ kapta, hogy „azért b.meg mert szarháziak vagytok úgy ahogy vagytok.” A panaszos szerint a szidalmazás a hangfelvétel 37. perc 26 másodperctől folytatódik: „Helyette inkább a B.-nak a fejét rugdossa. Jól s.ggbe leszel b.szva bent, hallom félsz te asz aszódi rendőröktől, mert mindenkit feljelentesz. Majd adok én neked bent okot öcsém. Most már látteleletes meglesz most már szétb.szhatom bent a fejed.”

A Testület tanácsadója 2019. november 21-én tájékoztató levelet küldött a panaszos részére, melyben tájékoztatta a panaszost arról, hogy Dr. Kozma Ákos testületi tagot 2019. július 2-án az Országgyűlés az alapvető jogok biztosává választotta, ebből kifolyólag az ügye új előadóhoz került és a vizsgálati feladatokat is új tanácsadó látja el.

A Testület tanácsadója tájékoztató levelében felhívta a panaszos figyelmét, hogy az Rtv. 93.§ (1) bekezdése értelmében „A Testülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemről később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított harminc napon belül lehet előterjeszteni.”

A Testület tanácsadója továbbá tájékoztatta a panaszost, hogy ügyének vizsgálata során észlelte, hogy a panaszbeadvány benyújtása és a panaszolt intézkedés között több mint harminc nap telt el. Fentiekre tekintettel megkérte a panaszost, hogy 8 napon belül nyilatkozzon arról, hogy milyen akadálya (betegség, egyéb akadályoztatott helyzet) volt annak, hogy a panaszbeadványát a sérelmezett intézkedéstől számítva csak ennyi idő elteltével nyújtotta be. Megkérte továbbá, hogy a késedelme kimentéséül szolgáló bizonyítékokat csatolja az igazolási kérelméhez; továbbá felhívta a panaszos figyelmét, hogy amennyiben a levél kézhezvételétől számított 8 napon belül nem juttat el a Testület számára egy olyan igazolási kérelmet, amelyben késedelmét megfelelően kimenti, akkor a panasz elkésettnek minősül, ezért a Testület azt elutasítja.

A panaszos édesapja a kitűzött határidőn belül 2019. december 3-án elektronikus úton levelet küldött a Testület részére, amelyben arról tájékoztatta a Testületet, hogy amikor az eset történt ügyvédet fogadtak, aki azt mondta, hogy megteszi a kellő lépéseket. Elmondása szerint arról senki sem tájékoztatta, hogy mennyi idő áll a rendelkezésükre. Amint megtudták, hogy az ügyvéd semmit nem tett, akkor a panaszos édesapja gyorsan intézkedett. Előadta, hogy az eljáró rendőr sem tájékoztatta őket, hogy panasszal élhetnek az intézkedés ellen; csak a gyanúsítás ellen lehetett.

A panaszos igazolási kérelmének vizsgálata során az alábbiak kerültek megállapításra:

A Testület tanácsadójának 2019. szeptember 2-ai megkeresésére az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálat 2019. október 25-én megküldte a panaszossal szemben foganatosított intézkedéssel kapcsolatban keletkezett rendőrségi iratokat.

Az iratcsomag részeként megküldésre került NYILATKOZAT című dokumentum tanúsága szerint a panaszos a jogorvoslati jogaira vonatkozó tájékoztatást az Rtv. 92.§ 93.§ alapján megkapta. A nyilatkozaton beidőzésre került az Rtv. 92.§ (1), 93/B §. (2) és az Rtv. 93§.(1) törvényszövege. A Testülethez fordulás határidejének időpontjaként az idézett törvényszöveg (Rtv. 93.§ (1)) húsz napot tüntet fel.

[Ezzel kapcsolatban a Testület meg kívánja jegyezni, hogy a nyilatkozaton nem az intézkedés napján hatályos törvényszöveg által meghatározott időpont került feltüntetésre, mivel a Testülethez fordulás határideje 2019. január 1-től harminc napra módosult.]

A dokumentum közepén szerepel a panaszos saját kezű aláírása.

Fentiekre tekintettel a Testület a panaszos igazolási kérelmében előadottakat - miszerint nem lettek tájékoztatva arról, hogy panasszal élhetnek az intézkedés ellen, illetve, hogy senki nem tájékoztatta őket arról, hogy a Testülethez fordulásnak mi a határideje – nem tudta elfogadni a késedelem kimentésére alkalmas indokként. A panaszos a NYILATKOZAT című dokumentum alapján egyértelműen tájékoztatva lett panasztételi jogáról, és arról, hogy milyen határidőn belül nyújthat be panaszt a Testülethez.

A Testület megjegyzi, hogy - amint arra a fentiekben már utalt - a Testülethez fordulás határidejéről a panaszos a korábban hatályban lévő törvényszöveg szerint lett tájékoztatva, mivel azonban ez a határidő rövidebb volt, mint az intézkedés napján hatályban lévő törvényszöveg szerinti határidő, így ez által ez a rövidebbi határidő csak a panasz mihamarabbi megtételére ösztönözhetne volna a panaszost.

A Testület megállapította, hogy az intézkedés jellegéből adódóan az esetleges jogsérelem észlelése az intézkedés idején a panaszos számára felismerhető volt, ugyanakkor a panaszos nem tárt a Testület elé olyan tényt (például orvosi vagy kórházi igazolás), amely a késedelmre kimentésére alkalmas lett volna.

II.

Mindezek alapján megállapítható, hogy a panaszos az intézkedéstől számított harminc napon túl nyújtotta be a panaszbeadványát, ezért a beadvány elkésztettnnek minősül.

A Testület ugyanakkor hangsúlyozza, hogy meghallgatta a panaszos által benyújtott hangfelvételt. A hangfelvétel tanúsága szerint a panaszossal szembeni intézkedés alkalmával az egyik rendőr olyan elfogadhatatlan stílusban és hangnemben beszél a panaszossal, ami miatt a Testület indokoltnak tartja a panasz és az említett hangfelvételt megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

Ezzel kapcsolatban a Testület szükségesnek tartja kiemelni, hogy az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint a „rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyónbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. **A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait**”.

A Testület szükségesnek tartja kiemelni továbbá a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét kihirdető, Budapesten, 2007. július 4-én kelt a Független Rendőri Szakszervezet főtitkárának, az Országos Rendőrfőkapitánynak, és a Belügyi és Rendvédelmi Dolgozók Szakszervezete főtitkárának közös nyilatkozatát (a továbbiakban: Etikai Kódex), amely iránymutatásul szolgál a Rendőrség számára a követendő magatartás tekintetében. Az Etikai Kódex 1. pontjának második mondata a rendőrre vonatkozóan előírja: „Önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „**A rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.**” A 7. pont utolsó mondata szerint: „**Tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.**”

A Testület jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [pl. 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás] megfogalmazottakat, miszerint „**a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is elsősorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el.** Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházza fel a rendőröket, az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

III.

Mindezek alapján a Testület – figyelemmel az Rtv. 92. § (1) bekezdésében és a 93. §-ban foglaltakra – a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszbeadványt elutasította. Az elutasítást megállapító rendelkező rész ellenére a Testület úgy döntött, hogy az állásfoglalását szükséges megküldenie az országos rendőrfőkapitánynak, figyelemmel a panaszos által csatolt hangfelvétel tartalmára.

Budapest, 2020. január 30.

Dr. Lukács Tamás
elnök, testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
előadó testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület